

www.oljan.fo

Jan Müller

03 - 08 - 2012

USA og Føroyar eiga at samstarva meira

Eg kann bara fegnast um, at okkara ExxonMobil er við í føroysku oljuleitingini, staðfestir amerikanska sendikvinnan í Danmark, Laurie Fulton, sum júst hevur vitjað klettarnar. Triðja vitjan Herfyri vitjaði amerikanska sendikvinnan í Danmark, Laurie Fulton í Føroyum. Hetta er triðja vitjanin hjá sendikvinnuni og hevur hon stóran áhuga í at økja samstarvið/samhandilin millum Føroyar og USA og hartil serligan tokka til føroyska list og mentan. Fyri eitt lítið land sum Føroyar er tað ein gyltur móguleiki at eitt umboð fyri eina so máttmikla tjóða (og ein av okkara mest týðandi marknaðum) er sinnað at nýta síni sambond Føroyum at frama. Undir vitjanini hitti hon umboð fyri føroyskar fyrirkur, sum arbeiða við grønnari orku og annars við nýggjari tøkni sum heild. Í samband við hesa vitjanina hevði hon serliga biðið um at fáa framløgur um oljuleitingina kring Føroyar, tí at ExxonMobile, ið er amerikansk fyrirkur, hevur so stóran leiklut. Harumframt nýtti føroyska kervið eisini móguleikan at kunna seg um áskoðaninar hjá USA um Arktis og um samstarvið millum arktisku tjóðirnar. Hon hitti í hesum sambandi umboð fyri Uttanlandsnevndina og umboð fyri serfrøðingabólkin, sum landsstýrið hevur sett í sambandi við at orða eina føroyska Arktis strategi. Dámar væl føroyingar Oljan.fo hitti fryntligu og fyrirkomandi sendikvinnuna, sum hevur tætt tilknýti til amerikanska forsetan Obama, umborð á Smyrli ávegis til Suðuroyar. Umborð hugleiddi m.a. Heri Ziska frá Jarðfeingi um føroysku oljuleitingina. Vit spurdu Laurie Fulton, hvussu tað ber til, at hon hevur vitjað Føroyar triggjar ferðir í síni stuttu sendiharratið í Danmark - Fyrstu ferð eg kom til Føroya visti eg ikki, hvat eg fór at síggja og uppliva. Tað eg sá var eitt sera vakurt land men mest av øllum fann eg tað føroyska fólk, sum er líkatil, vinarligt, pragmatiskt og innovativt. Tað gevur helst eisini meining, tá tú livir í einum veðurlag við so nógvum avbjóðingum, at tú er noyddur til at laga seg

eftir tí. Avbjóðingarnar skapa menning og eitt stríðshugað fólk, ið alla tíðina noyðist at finna uppá nýggjar loysnir. Eg kom til Føroya við tí í huga at finna innovativ og entreprenørkend hugskot millum ungar føroyingar, sum kunnu hava áhuga í USA. Mín uppgáva er at byggja brýr millum føroyskar og amerikanska granskarar og íverksetarar og vita, um til ber at fáa eitt samstarv í lag. Undir hesi triðju vitjanini vil eg royna at fáa so mikið av kunnleika um føroyska vinnu og nýggj hugskot og loysnir, sum amerikansk vinna og gransking kann fáa innlit í og vónandi hava áhuga í. Hon hevur eisini stóran áhuga fyri søguni og mentanini men fyrst og fremst er tað hennara uppgáva við hesum vitjanunum at hyggja kring um seg í Føroyum og vita, hvat arbeiitt verður við av eitt nú nýggjari tøkni og hugskotum til verkætlanir, sum kunnu gera ein mun eisini í heimshøpi. Fulton leggur dent á, at bæði Føroyar og USA eru Atlantshavslond, og at okkara transatlantisku relatióinir hava stóran týðning. Eg ivist ikki í, at USA og Føroyar kunnu finna fleiri øki at menna samstarv á eitt nú innan handil og vinnu, mentan og ferðavinnu kanska serliga. Flestu amerikanarar kenna einki ella lítið til Føroyar, so vónandi kunnu mínar vitjanir her vera við til at lata upp hurðar báðar vegir. Vit vija eisini fegin síggja fleiri føroyingar vitja okkara egna vakra og fjølbroytta land USA. Og hetta var eisini ein av orsökunum, at eg legði so stóran dent á at hitta føroyingar, sum útbúgva seg í USA. Tað er greitt, at stórir móguleikar eru hjá ungum føroyingum at koma til USA at útbúgva seg í USA, og tí var tað eisini ein góð løta hjá mær at vera saman við nøkrum av teimum her í Havn. Eg haldi eisini, at tá talan er um serstøk fakøki, eitt nú innan havfrøði ol., so kunnu amerikanarar eisini fáa nakað burtur úr at koma til Føroya. Laurie Fulton hitti undir vitjan síni í Føroyum eisini Magna Arge, stjóra í Atlantic Airways, sum greiddi henni frá, at flogfelagið í framtíðini fer at venda eyguni móti USA eisini ogeitt nú gera túrar til New York. Hetta vóru góðir tónar fyri sendiharran. Orka Sendikvinnan heldur eisini spurningin um orku vera sera áhugaverdan at viðgera, eisini saman við føroyingum. Íbúgvararnir á jørðini gerast fleiri og fleiri, og hetta fer at seta upp aftur størri krøv til orku. Vit verða noydd til at minka um okkara orkuforbrúk og samtíðis finna alternativar varandi orkukeldur, men vit fara í mong ár enn eisini at verða noydd til at leita eftir kolvetnum til at nøkta tann vaksandi eftirspurningin, og tí ivist eg ikki í, at eitt øki sum Føroyar í framtíðini fer at hava stóran áhuga hjá altjóða oljufeløgum, sum leita eftir olju og ikki minst um tit gera okkurt fund. Eg síggi, at her er longu eitt stórt amerikanskt oljufelag við í føroysku leitingini, og eg rokni við, at verða kolvetni funnin her, so fara enn fleiri oljufeløg, eitt nú amerikansk at koma til Føroya. -Tað eru tey sum siga, at finna vit olju verða Føroyar ein sjálvstøðug tjóð. Hvat heldur tú um tað? Tað má vera upp til føroyingar at avgera. Og hvørja avgerð tit enn taka, so fara vit at stuðla tykkum. -Tú tosar um grøna orku og so eisini kolvetni. Ber til at sameina hesi? Ja tað haldi eg. Um somu tíð sum roynt verður at menna grønu orkuna, sum eru varandi orkukeldur, so fer framhaldandi at verða tørvur á eitt nú olju og gassi. Tað ræður tí um at troyta olju og gass á mest skynsama og umhvørvisvinarligan hátt. So eg rokni við, at vit í mong ár aftrat fara at hava brúk fyri báðum ella sum hon kallar tað, hesi orkublanding, (energymix).

Obama goour tyri neimin Fulton sigur tii endans, at non vonar og ivast neidur ikki í, at Obama verður afturvaldur við valið í november, hóast tað verður eitt tætt valstríð. Heimurin í dag er ein heilt annar enn tann hann arvaði frá Bush, tá talan er um trygd og hóttanir men eisini búskaparliga. Vit hava sæð ein Obama bera seg at sum ein varnan men sterkan leiðara, sum hevur viljað arbeitt saman við øðrum londum og fleirlanda felagsskapum, og tað er tann vegin vit skulu halda fram á. (Lesið eisini í aðrari grein, hvat sendikvinnan heldur um Arktis, Kina og Grønland. Sí eisini komandi myndafrásøgn frá vitjan sendiharrans.) Mynd Laurie Fulton, sendikvinna og Johan Dahl, landsstýrismaður í vinnumálum, sum tók sær væl av gestinum, her umborð á Smyrli og í baksýnim Lítla Dímun. Mynd oljan.fo/Jan Müller